DE GROENE STELLING

Uitbouw De Groene Stelling binnen de gemeente Amsterdam

juli 2024

Gemeente Amsterdam

De Groene Stelling past bij ambities gemeente Amsterdam

De gemeente wil het 750-jarige bestaan van de stad vieren met de bewoners én met de regio. Dit moment wordt benut om de vergroening van de stad en haar buitengebied een impuls te geven.

- De Groene Stelling (DGS) geeft invulling aan deze ambitie én zorgt voor de verbinding met de omgeving. DGS is dan ook één van de icoonprojecten van Amsterdam750.
- De Groene Stelling vernieuwd de verbinding tussen stad en ommeland via voedsel, natuur/groen en recreatie/beleving
- Het college van B&W van de gemeente Amsterdam heeft dan ook besloten De Groene Stelling financieel te ondersteunen, mits ingepast binnen de bestaande programma's.

Met dit document doet Stichting De Groene Stelling (i.o.) een concreet voorstel aan de gemeente Amsterdam waarmee we invulling geven aan (een deel van) bestaand beleid ten aanzien van voedsel, natuur en recreatie. Ons voorstel kent 2 pijlers die interactie hebben met elkaar: **voedsel** en **ruimte**.

Voedsel: aansluiting op de strategie gemeente Amsterdam

De voedselstrategie van de gemeente Amsterdam kent 6 actielijnen:

1. **Eerlijk en betaalbaar voedsel voor iedereen**
2. **Voedselverspilling en organische reststromen**
3. **Gezonde voedselomgeving**
4. **Stadslandbouw en korte ketens**
5. **Ondernemerschap en ‘Amsterdoen’**
6. **Meer plantaardig voedsel**

Het voorstel van De Groene Stelling geeft invulling aan deze actielijnen, waarbij er wel enig verschil is in de mate van detaillering in de verschillende acties.

DE GROENE STELLING

Ruimte: invulling van ambities Omgevingsvisie

In de Omgevingsvisie 2050 wordt met 5 strategische keuzes richting geven om te bouwen aan een metropoolregio met een menselijke maat. De volgende punten zijn hierbij – in relatie tot ons voorstel - van belang:

- Duurzaam en gezond bewegen;
- Rigoureus vergroenen: “In 10 minuten wandel je van voordeur naar een park, in 15 minuten fiets je naar een natuurgebied”;
- Samen de stadmaken.

In ons voorstel geven we als coalitie van partijen van binnen én buiten de stad daar invulling aan door in te zetten op vergroening van de stad en ommeland met meer bos, meer kruidenrijk grasland, meer groene routes het buitengebied in en business modellen die bijdragen aan vergroening.

DE GROENE STELLING

Samenwerken aan 6 initiatieven

VOEDSEL		
1. Groente op West	**2. Natuurherstellende kaas**	**3. De Smaak van de Scheggen**
Biologische groente en bonen uit de Haarlemmermeer toegankelijk maken voor de bewoners van Nieuw West	Ontwikkelen ‘Amsterdam’ kaas die concreet bijdraagt aan herstel van weidevogelnatuur	Ontwikkelen SmaakRoutes in de Amsterdamse scheggen - van de stad naar het buitengebied
RUIMTE		
4. Groene wandelroutes	**5. Vergroenen landschap**	**6. BioBlitz**
Ontwikkeling groene, kleinschalige wandelroutes in Waterland en Bijlmer/Weesp, vanuit de wijken het buitengebied in	Ontwikkelen van een groener landschap, met meer kruidenrijk grasland, meer bomen en meer natuurvriendelijke oevers	Uitvoer van een natuur-telling door bewoners van planten en dieren met een focus op het buitengebied van Amsterdam

DE GROENE STELLING

1. Groente op West

Kans: het gebied tussen Amsterdam en Haarlem en de Haarlemmermeer heeft de potentie om de groentetuin van de stad te zijn.

Ambitie: de gemeenschap in Nieuw-West voor een eerlijke prijs toegang geven tot gezonde groente en plantaardige eiwitten uit het directe omgeving van de stad.

Activiteit: in kaart brengen van de mogelijkheden op korte termijn en van het pakket van eisen voor een structurele lange termijn oplossing.

Samen met: The Farm Kitchen, Collectief NHZ en RegioDeal MRA west beter in balans

Resultaat: een businessplan en routekaart voor een experiment in 2025 en een robuuste infrastructuur en verbinding in 2027.

Koppelkans: co-investeringen vanuit de RegioDeal MRA West beter in balans (DGS is partner).

Verbinding actielijnen: Uitgangspunt is alle actielijnen mee nemen in dit initiatief. In de ontwerpfase van de keten wordt dit als randvoorwaarde meegenomen. Het inpassen van de reststromen zien we als grootste uitdaging.

DE GROENE STELLING

2. Natuur herstellende kaas: lancering ‘Amsterdammer’

Kans: 75% van het ommeland van de stad kent melkveehouderij. De stad kan een grote impuls geven aan duurzame melkveehouderij die lokaal zuivel levert.

Ambitie: Boeren van Amstel wil met de lancering van haar kaas een verdienmodel voor natuurherstel realiseren. Voor elke 500 kazen wordt 1 kilometer inheemse bloemrijke slootrand gerealiseerd.

Activiteit: De voorbereiding van de lancering kost Boeren van Amstel +/- 60.000 euro. Dit gaat om ontwerpkosten, marketingkosten, proefproducties, proeverijen, voorverkoop, et cetera.

Samen met: leden Boeren van Amstel, Collectief NHZ, Vogelbescherming, Amsterdam 750, Erik’s & Tweede Jeugd

Resultaat: Amsterdam krijgt bij haar verjaardag de Amsterdammer terug, haar eigen(zinnige) kaas.

Koppelkans: onderzoek VeenVitaal (VU), landschapherstel door Landschap Noord-Holland

Verbinding actielijnen: De nadruk van dit initiatief ligt op het inrichten van de korte keten in een samenwerking tussen Amsterdamse kleinschalige ondernemers. Verkent gaat worden hoe de kaas ook beschikbaar kan komen voor mensen met een smalle beurs door bijvoorbeeld samenwerking met de Stadspas.

3. De Smaak van de Scheggen

Kans: de Amsterdammers in contact brengen met boer en ommeland en het voedsel dat daar wordt geproduceerd

Ambitie: voor alle Scheggen een fiets/wandelroute ontwikkelen die langs unieke plekken voert waar je lekker lokaal voedsel kunt proeven, kopen en oogsten voor een aantrekkelijke prijs. Hierbij wordt aandacht besteed aan kringlooplandbouw, benutten reststromen en ciculariteit

Activiteit: ontwikkelen digitaal platform voor SmaakRoutes de stad uit – aansluitend bij bestaande website -, uitwerken en operationaliseren van 2 concrete routes (binnen gebied gemeente Amsterdam).

Samen met: De Gezonde Stad en Recreatie Noord-Holland

Resultaat: met de ondersteuning van gemeente Amsterdam kan het platform voor de ‘Smaakroutes van stad naar buitengebied’ worden gerealiseerd en de eerste 2 smaakroutes worden gestart, inclusief campagne

Koppelkans: samenwerking met Recreatie Noord-Holland

Verbinding actielijnen: Expliciet aandacht voor het inzichtelijk maken van kringlopen (vb: bierborstel van brouwerijen uit ZuidOost benutten als voer) en beschikbaarheid van betaalbaar, gezond en plantaardig voedsel.

DE GROENE STELLING

4. Groene wandelroutes

Kans: Amsterdammers die makkelijker het groene buitengebied in kunnen wandelen vanuit hun woonwijk

Ambitie: ontwikkeling van 2 wandelroutes (klompenpaden, boerenlandpaden) vanuit Amsterdam-noord Waterland in en vanuit ZuidOost/Weesp het buitengebied in

Activiteit: overleg met met boeren en overheden en uitwerking van een plan om te komen tot de aanleg van 2 onverharde wandelpaden

Samen met: Agrarisch Collectief Noord-Holland Zuid, Recreatie Noord-Holland, Waternet en boeren.

Resultaat: een concreet plan voor 2 onverharde wandelpaden het buitengebied in, in de gemeente Amsterdam

Koppelkans: investeringskans voor particulieren op investeringsplatform De Groene Stelling en programma Groenblauwe dooradering van het ministerie van LNV

DE GROENE STELLING

5. Vergroenen landschap

Kans: Vergroenen van het agrarische landschap door Amsterdamse boeren middels een investering van bewoners of bedrijven in een klimaatrobuust & biodivers landschap

Ambitie: zorgen voor een groener en biodiverser landschap op de boerenbedrijven binnen de gemeente Amsterdam

Activiteit: ontwikkelen concrete kansen en locaties voor de aanleg van bos, natuurvriendelijke oevers en/of kruidenrijk grasland; en werven van financiën middels crowdfunding onder Amsterdammers om bij te dragen aan de klimaatrobuust en biodiverser landschap om de stad

Samen met: Agrarisch Collectief Noord-Holland Zuid, Trees for All, LTO, Urgenda en Waternet

Resultaat: 5 locaties met een concreet plan in Amsterdam/De Groene Stelling waar een groener landschap gerealiseerd gaat worden

Koppelkans: investeringskans voor particulieren op investeringsplatform De Groene Stelling

DE GROENE STELLING

6. BioBlitz: natuur-activatie Amsterdam

Kans: betrekken van bewoners bij het buitengebied en natuur; en de ontwikkeling van data over de aanwezige natuur via citizens science

Ambitie: de voorkomende planten en dieren in het buitengebied van Amsterdam beter in beeld krijgen en het draagvlak voor het buitengebied en de kwaliteit van en kansen voor natuur versterken.

Activiteit: ontwikkelen van de campagne voor de BioBlitz actie, actie breed communiceren, pers benaderen, vrijwilligers instrueren, data verzamelen en rapportage opleveren

Samen met: Wereld Natuur Fonds, Natuurwaarneming.nl, IVN en alle DGS partners; tevens afstemming met stadsecologen en mogelijk Naturalis

Resultaat: een BioBlitz dag waarbij veel Amsterdammers naar buiten gaan, er aandacht is voor natuur in en om Amsterdam in de pers en een rapportage met de ontwikkelde natuurdata.

Koppelkans: strategische samenwerking met Wereld Natuur Fonds en Natuurwaarneming.nl

Budget 2024 en 2025

BEGROTING DE GROENE STELLING 2024 EN 2025

Onderdelen	Uren	Tarief	Budget	% co financiering	Voorstel bijdrage gem Amsterdam	Andere financiering
Voedsel						
Groente op West	350	€ 125	€ 43.750	50%	€ 21.875	50% onderdeel regiodeal MRA West
Natuur herstellende kaas			€ 60.000	25%	€ 15.000	42% door aandeelhouder, 12,5% gemeenten Amstelveen, Ouder-Amstel
Smaak van de Scheggen (begroting voor 7 routes)			€ 115.000	25%	€ 28.750	75% in behandeling bij Recreatie Noord-Holland
			€ 218.750		**€ 65.625**	
Ruimte						
Groene wandelroutes	200	€ 125	€ 25.000	50%	€ 12.500	50% Agrarische Collectieven/ministerie LNV/provincie NH
Vergroenen landschap	300	€ 125	€ 37.500	50%	€ 18.750	50% via particuliere donaties via Trees for All; en Waternet voor natuurvriendelijke oevers
BioBlitz natuur activiatie	200	€ 125	€ 25.000	50%	€ 12.500	50% Wereld Natuur Fonds en MRA
			€ 87.500		**€ 43.750**	
Projectcoordinatie						
			€ 100.000	25%	**€ 25.000**	75% in behandeling bij MRA
Totaal (EUR EX 21% BTW)			**€ 406.250**		**€ 134.375**	

Gevraagde bijdrage gemeente Amsterdam als cofinanciering: 134.375 (ex btw)